

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Secerișul.

În multe părți ale țării s'a terminat, iar în altele este tocmai în curgere secerișul holdelor, cari pentru cei mai mulți dintre credincioșii bisericeii și fi neamului nostru, sunt speranța cel puțin a unui an întreg. Cu încredere în cârmuitorul și susținătorul lumii, aruncă țeranul la timpul său sementă în brazdele câmpului espus la atâte năpăstuiuri elementare, și îi rîde sufletul, când îi este dat a vedea, că ostenelele sale sunt acoperite cu rezultate frumoase, când holdele se desvoltă undulând ca Dunărea și promițând rodă cu belșug. Dar se bucură de acesta nu numai țeranul, ci tot fiul țării, pentru-că țeranul este talpa, temelie neamului, și dacă el are de toate cu îmbelșugare, atunci și celelalte pături ale societății trăesc mai ușor, și pot conta la un traiu mai înlesnit.

După rapoartele, ce s'au scris din diferite părți ale patriei noastre, poporul român are în anul acesta un seceriș de frunte, ba pe alocurea un seceriș rar de îmbucurător, ceea-ce numai spre mulțumirea generală ne pôte servi, mai ales dacă cunoșcem și multele lipsuri ale poporului și numărósele contribuțiuni publice, cu care mereu este însărcinat, precum și trebuințele crescende ale familiilor, desțeptate spre o viață nouă.

În special are biserica motive a se bucura de bucuria credincioșilor ei, pentru-că ea este mama cea mai bună și mai credincioasă, care împarte cu fii ei atât bucuriile, cât și întristările. Ea este, care în rugăciunile ei dîlnice se rógă pentru binele credincioșilor, „pentru vreme cu pace, pentru bunălinistea vîzduhurilor și pentru îmbelșugarea ródelor pămîntului” și, preste tot, pentru pâinea de toate zilele.

Ea este, care nu părăsește pe poporul seu nici în timpurile de cea mai mare primejdie și de nenorociri, ci îl strînge la sinul ei părintesc și îl mîngăie cu dragostea pe care altă instituțiune nu o pôte desvolta și mani-

feșta cu același succes. Asupra tuturor lipselor poporului își estinde ea atențiunea ei.

Cu deosebire poporul agricultor a avut număróse ocașuni a simți efectul binefăcător al rugăciunilor ei, cîrînd în timp de secetă, se-și deschidă ceriul milele sale și se reverse asupra hotarului însătat darul cerescilor sale bunătați, etc.

Și dacă biserica în nemărginita-i bunătate pórta la inimă grija fiilor sei, cuvine-se și acestora, ca și atunci, când le merge bine, când belșugul le suride în hambarele și în întocmirile lor economice, se nu-și uite nici ei de lipsele și trebuințele bisericeii, cari în cele din urmă se ivesc pentru a promova tot interesele poporului întreg.

Biserica, pe lângă trebuințele edificiului bisericesc și a întocmirilor ei interne, pe lângă conducătorii și servitorii la altariul ei, mai are și o mulțime de instituțiuni, cari numai spre binele și progresul poporului întreg.

Aceste instituțiuni deci trebuiesc sprijinite din partea poporului, și trebuințele lor acoperite în măsură cu atât mai mare, cu cât și Dumnezeu ne-a umplut mai din belșug hambarele golite.

Se apropie acúși timpul începerii anului școlar. Edificiul școlar reclamă a fi pus în rînd, ca să primescă în sinul său mlădițele doritoare de lumină și cultură. Unde nu-i edificiu, trebuie făcut începutul unui fond de edificare. Când e bine, se ne aducem aminte de ziua necazului, căci cerințele legilor și ale timpului sunt mari, și dacă nu ađi, apoi se va ivi mîne lipsa adaptării generale a edificiului, ori apoi lipsa unui edificiu nou.

Unde este edificiu se se înființează un fond pentru trebuințele școliei, respective ale bisericeii, pentru instituțiunile ei. Nu este timp mai acomodat pentru înființarea de magazine de bucate pe sama bisericeii. Când tómnă e binecuvîntată, ce jertfă este a da bisericeii o măsură două? Dela multe fumuri se adună apoi mult, și în timpuri de lipsă tot comuna se ajutură cu rezervorul

bisericeii. În sfîrșit sunt leghion lipsurile noastre de cari trebuie se ne aducem aminte în timpul belșugului.

Cunoșcem comune, cari au făcut lucruri frumoase în ani buni. Esemplele lor trebuiesc imitate. Amintim la locul acesta numai comuna *Galați* din tractul protopresbiteral al Bistriței. Neuitatul ei episcop și fruntaș *Favel Coman*, din contribuiri în bucate a ridicat o biserică care este cea mai frumoasă în tot ținutul și ar servi spre laudă la ori ce comună. A întrodus cu învoirea celor competenți așa numita dejmă (decimă) pe sama bisericeii. Din atîta clăi grâu, secară, orz etc. o claie au dat-o bisericeii. Acesta a vîndut bucatele încurse, și din banii ce au rezultat, cu manipulație cosciențioasă, s'a ridicat o frumoasă biserică. Ce mare era mîngăierea neobositului episcop, când în fața lui Șaguna a putut espune rezultatul la care a putut ajunge pe cale împreunată cu relativ mai puține greutăți. Exemplul bun nu și-a perdut tradiția, și când s'a ivit trebuința, pe aceeași cale cunoscută s'a ridicat anii trecuți și un edificiu școlar, asemenea frumos și corespunzător.

Punem deci la inima conducătorilor și fruntașilor bisericeii noastre a imita acestă bună pildă și a-și aduce în timpuri bune aminte de zilele necazurilor, ce sunt pe cale a ciocni la ușă și a cere intrare.

„Pesti Naplo“ are visiuni. Acest diar trebuie că are un eolaborator pentru urmărirea foilor române, care însă sau nu știe românește, sau e un om fôrte comod, care își aruncă iac'așa ochii pe câte-o notiță, cetește o vorbă, i-se pare-că ar merge în sensul cutare, și-apoi scrie chiar pe de-a'ndósele despre ce a cetit! Ne de mult scria că — „Telegraful Român“ a luat poziție pentru alegerea lui Dr. V. Cupșa la Ceica!.. când noi nici nu visasem a ne amesteca în acea afacere, în favorul vre-unei persoane.

Acum mai nou, în numărul său de Sâmbătă (5 August, n.), după ce a primit numărul nostru de Joi, în care în primarticol s'a adresat noului episcop un cuvînt de salut și

doriri de bine, — „Pesti Naplo“ publică un entrefilet, în care, vorbind despre toaștul politic al contelui Tisza dela banchet, și arătînd păreriile diarelor române „Tribuna“, „Gazeta“, „Trib. Pop“, asupra aceluia toast, scrie despre noi:

„Organul metropolitului *Meșianu*, diarul „Telegraful Român“, primește cu bucurie vestea despre evenimentul dela Arad, care după el, nu e eveniment local, ci efectul lui se estinde peste totă țera!..“

Evident, inteligentul colaborator al lui „P. Naplo“ confunda faptele și vorbele. Noi în acel număr n'am scris nici un singur șir care să îndreptățescă pe cineva la deducțiuni de acestea.

Expulsare. Se știe că dl Dr. Valeriu Branisce, fost redactor al „Dreptății“ la Timișóra, s'a dus de-un an în Bucovina spre a conduce diarul naționalist „Patria“. Cum în Bucovina ținuta națională a numelui diar a supărat grozav pe grozavii guvernanți, dedați ca Românii să fie pururea „blânđi ca niște miei“ pe care se-i tundă ei, — vor acum se facă greutăți existenței numitei foi prin expulsarea dlui Dr. Branisce, care e altfel supus ungar.

Intr'adevăr la oficiul polițial din Cernăuți se află contra dlui Dr. Branisce, deja de mulțor depus un ordin de expulsare, care însă nu i-s'a putut inmanua din cauza absenței dsale din Cernăuți.

Din diecesa Aradului.

Pastorală Părintelui Goldiș.

Iosif

din îndurarea lui Dumnezeu drept-credinciosul episcop al bisericeii greco-orientale române în părțile Aradului, Orăđii-marii, Tenopolei și a Halmagiului, precum și în celea adnezate din Bănatul Timișan.

Iubitului cler și tuturor credincioșilor din eparchia Aradului: dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Isus Christos, împreună cu salutarea noastră archierescă!

După-ce prin înaintarea prea bunului nostru episcop, a Înaltpreasfințitului Domn

FOIȚA

Trei zile și două cîntări.

De

W. G. v. Horn.

(Urmare și fine.)

Toți mesenii au fost adînc mișcați, iar pe primar, care tocmai trecuse prin o greă încercare, îl podidiră lacrimile. Oficerul ceru doctorului voie spre a-și putea lua o copie de pe poesie, și strigă adjutantului seu:

„Copiați-mi, vî rog, poesia, frumos și întocmai!“ Primarul însă, care ședea la capătul din jos al mesei, esclamă:

„Și un bărbat, care face astfel de poesii prețioase, se nu pótă avea o odaie caldă în timpul acesta de ernală? Mai bine se rabd eu 8 zile frig ca un ogar. Pe Dđeu care m'a scăpat astăđi de miserie, această stare trebuie se se schimbe!“

El deschide ferestra:

„Ascultă *Frideric!* încarcă grabnic carul cel mare de povară cu lemne de fag, pune câte ține carul; prinde la el patru cai și le du profesorului *Gellert* la Lipsa. Spune-i că-l salut, și că acesta ar fi un dar pentru frumoșă poesia: „În a vieții fericire, etc.“, se-și încăldescă odaia.

„Bravo!“ strigară toți cei de față. Și cătră seară o grămadă mare de lemne sta înaintea casei lui *Gellert*, încât nu-și a avea pereche. Doctorul însă, chemă pe unul dintre oficeri la o parte și întrebându-l, că cine ar fi înaltul oficer, care vorbise mai mult, primi ca răspuns:

„Acela e principele *Enric* de Prusia.“

Gellert însă, când vîdu lemnele și ađi, că acestea ar fi pentru cîntarea pe care el abia o terminase, dădu din umeri; el nu-și putea esplica, cum s'a întemplat această și nu găsî altceva de făcut mai înțelepțesce, decăt se se ducă la odichnă cu cuvintele isvorite din inimă:

„Laudă și mulțumită Ție Dómnă.“

„Intr'aceea întraseră deja o armată întrégă de Prusieci în Lipsa, iar în ziua următoare era pretutindeni plin de soldați, încât doctorul nostru care mai era și mic, nu șciu cum se străbată prin mulțime. Pe stradă îl întâlni bătrînul *Neidhard* și-l întrebă:

„Dle doctor, cum îi merge bietului cismar?“

„Ei, acelaia i-ați prescriș d-Vóștră cea mai nimerită doctorie, esclamă doctorul rîdînd. Dar sciți d-vóștră și aceea, că *Gellert* a economisit acei 30 de taleri, trăgîndu-și-i de la gară, și că acum n'are nici un ban,

nu scie cum se-și ajute și totuși pôte se mai facă și o poesie?“

Și doctorul ceti lui *Neidhard* poesia, iar acesta stergându-și lacrimile, merse acasă, pachetă 30 de taleri și scris pe hîrtie:

„Pentru cîntarea „În a vieții fericire“; îi dădu servitóreii și dîse: „Fugi până la profesorul *Gellert* și predă-i pachetul acesta; se nu-i spuî însă pe viața ta, cine l-a trimis.“

Gellert tocmai ședea la masa sa de scris. După ce desfăcu pachetul și ceti, strigă uimit:

„Acésta totuși e prea mult! Au dór ómenii aceștia cîntarea deja tipărită în mîni? Nu cumva doctorul va fi. . . .“

Pe când își frămînta el astfel capul, bātu cineva la ușe.

„Intră!“ Și un oficer de stat major păsî în odaie și anunță, că A. S. Regală principele *Enric* de Prusia, sosit de ieri în Lipsa, dorește se scie când ar putea cerceta pe dl profesor.

„Pe mine se mă cerceteze?! Pe mine? Principele de Prusia? Acésta trebuie se fie o greșelă. Spuneți, vî rog, Alteței Sale că va fi pentru mine o onóre deosebită, de a face primirea. Deși sunt cam bolnav, totuși nu zac pe pat.“

Oficerul adaugă:

„Fără îndoială dle profesor, A. S. Regală voiesce se vî viziteze, fiind-că ve prețuiesce fôrte mult. Dacă aveți însă voie se osteniți dvóștră până la dînsul, atunci i-mi va face bucurie, de a ve putea conduce.“

Gellert îmbracă repede haina cea mai bună a sa și plecă la principe. Înaltul domn atinse profesorului prietinește mîna și dîse:

„Mă bucur fôrte mult, a vedea înaintea mea pe autorul cîntării: „În a vieții fericire...“ etc.

Mare fu mirarea lui *Gellert* ađînd că și Principele îi vorbesce despre acea cîntare. I-se părea, că nu-e lucru curat, nu îndrășni însă se cêră lămuriri asupra afacerii. Principele continuă:

„Mi-s'a spus, că sunteți bolnăvicios. Pe semne ședeți prea mult; și fața vî tradéză.“

Gellert răspunse: „Chemarea mea preține studiul și ședere.“

„Va fi; dar trebuie se căutați a vî cruța viața, atât pentru d-vóștră cât și pentru poporul german, din care faceți parte. Trebuie se faceți mai multă mișcare. Se vî țineți un cal și se ieșiți în fie-care di la preumblare.“

„Fôrte adevêrat, Alteță Regală, tocmai mi-o spusese și medicul meu, dar nu fie care are mijlocele la îndemână pentru această.“

Ioan Meșianu, la demnitatea de arhiepiscop al Transilvaniei și metropolit al Românilor gr.-orientali din Ungaria și Ardeal, a devenit în vacanța scaunului episcopesc al eparchiei Aradului, reprezentanții clerului și ai poporului întruniți în sinodul eparchial extraordinar dela 2/14 Maiu a. c. inspirați de sfaturile providinței necuprinse de mintea omenescă, și-au concentrat încrederea în umilința noastră, chemându-ne astfel la veduvitul scaun episcopesc al Aradului, și după-ace votul reprezentanților acestei eparchii a obținut aprobarea preasfințitului sinod episcopesc al provinciei noastre metropolitane, și preafinalta sancțiune a Maiestății Sale preaghișosului nostru împărat și rege apostolic Francisc Iosif I: Noi, după primirea darului prea sfânt arhieresc, astăzi furăm introduși solemn în scaunul episcopesc prin Preasfințitul Domn Nicolae Popea, episcopul dieceei surori a Caransebeșului, ca mandatariul înaltpreasfințitului nostru Metropolit, și cu introducerea deodată întru în funcțiunea de episcop diecesan al Aradului.

Am fost și suntem conșcii de marea răspundere a chemării arhieresti, cunoștem greutatea jugului evanghelic mai ales în zile grele, cum sunt și cele de astăzi, și dacă totuși Ne-am încumetat a primi pe umerii noștri această grea sarcină împreună cu mare răspundere înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, am dat ascultare glasului bisericeii. Ne-am supus cu umilință, cu pietate și devoțiune creștină sfaturilor providinței dumnezeiești, care prin sufragiul reprezentanților acestei eparchii ne-au chemat la această demnitate.

Am primit dară toaigul arhieresc în suflete de iubire și încrederea, cu care ne-au distins reprezentanții clerului și poporului prin sufragiul lor; am ocupat scaunul episcopesc al acestei dieceei după dispozițiunea providinței, și începem astăzi funcțiunea de arhieru cu credința firmă în Domnul ceriului și al pământului și cu cugetul rezolut de a lucra din totă inima și cu totă virtutea noastră, pentru ca toate afacerile noastre bisecesci din eparchie, să se desvôle în spiritul evangheliei Domnului.

O plăcută datorință ne va fi astfel: a stăruii înainte de toate pentru cultivarea și înțărirea dragostei evanghelice între eparchioții noștri fii sufletești, ca astfel în toate atacerile care privesc interesele comune ale dieceei, clerul și poporul nostru credincios să fie una;

a stăruii, ca toate elementele constitutive ale bisericeii noastre, — cari și altcum după poziția ce ocupă în societatea creștină, chemate sunt la lucrare armonică pentru desvoltarea și prosperarea afacerilor bisericeii noastre, — să se grupeze și consolideze spre scopul comun, ca astfel cu toții, în bună conțelegere și dragoste creștină, să putem susține instituțiile culturale existente și să punem macar baza altor asemenea instituțiuni, ce mai lipsesc; să putem promova morala și disciplina, și ca toate afacerile noastre bisericesci, școlare și fundatiionale, în centru și în diecesă, să se desvôle în spiritul

ritul evangheliei Domnului, pe bazele cano-nice ale bisericeii noastre naționale.

Dară, ca să putem ajunge toate acestea măcar în parte, pe lângă ajutorul Domnului, pe care-l îl cerem în toate zilele vieții noastre și acum cu mai multă osârdie și cu multă-mită pentru toate câte ni-a dat nouă, avem îndoită trebuință și de ulterioară voastră iubire și încredere, de sprijinul și conțlucrarea voastră, iubit cler și popor credincios! Și de aceea, astăzi, când prima dată ne adresăm vouă, iubit cler și popor, înainte de toate vă salutăm și îmbrățișăm cu dragoste părintescă, rugându-vă pe toți, ca iubirea și încrederea voastră să ne-o păstrați și în viitor, precum și noi vom nău a justifica prin fapte această iubire și alipire; să ne sprijiniți în năuștele noastre îndreptate spre scopul de mai sus, ca astfel în spiritul Evangheliei Domnului să putem lucra în buna conțelegere spre realizarea justelor aspirațiuni ale bisericeii noastre naționale.

După cari recomandându-Ne sfințelor voștre rugăciuni — și împărțându-vă tuturor binecuvântarea noastră arhierescă, vă asigurăm de acum despre năstrămutata noastră iubire pentru voi toți.

S'a dat în reședința noastră episcopescă din Arad, la 20 Iulie (1 August) 1899.

Al vostru tuturor

de binevoitor episcop:

Iosif Goldiș.

Dela Cristiania.

Causa care are de temei adevărul și dreptatea, străbate, ori cât de încet și ori cât de târziu, dar străbate, și își face drumul spre lumină, până cucerește toate inimile iubitoare de lumină și de adevăr. Această convingerea de care ni-să pătrunde sufletul, cetind chiar și în foile ungurești, darea de samă despre rezultatul conferinței inter-parlamentare încheiată zilele astea la Cristiania. Ca să nu apară întocmită și înflorită de noi, iată știrea cea mai nouă și importantă, după chiar presa maghiară:

„In ședința ultimă a Conferinței, deputatul austriac Dr. Carol Lewakowski a propus, ca conferința să-și iee de problemă nu numai codificarea drepturilor statelor, ci și a drepturilor popoarelor! Dacă ar fi un astfel de codice, el ar ușura mult situația guvernelor în statele unde e agitată chestia națională, iar pe naționalitățile înșile, le-ar lua sub scut contra confiscării forțate a drepturilor lor. Codexul acesta ar promova mult străduințele spre desarmare.

„Acestă hotărîre — adaugă diarul maghiar din care o luăm, „P. N.“ — fără îndoiaală însemnă triumful dorințelor exprimate de repetate ori și de delegații români, ca conferința interparlamentară să facă declarațiuni față de această chestie, special față de chestia română din Ungaria.

„Românilor asta nu le-a succedat în Bruxella, unde oratoria lui Apponyi i-a repus, acum însă a pus chestia pe tapet Polonul

Lewakowski, având în vedere și situația națională din Austria, și el își duse dorința la biruință“.

Da, pentru-că cauzele drepte pot fi suprimate o și două, un an doi, decenii chiar, prin „oratorii“ isteți ai opresiunii — dar odată tot își face drum și ies la lumină!

Conferința dela Cristiania a votat multumită Țarului pentru inițierea congresului de desarmare; a hotărît a înființa o cancelarie interparlamentară, care să se ocupe de chestiile conferinței și să le promoveze, pregătind o conferință grandioasă la Paris pe anul viitor.

În banchetul dat de încheiere, vestitul scriitor Björnsterne Björnson, a ținut o fulminantă vorbire despre drept și dreptate în politică, accentuând necesitatea aliorii statelor mărunt în lupta lor de-a li-să recunoște perfectă neutralitate, care să la asigure păc-nica desvoltare.

Din diecesa Caransebeș.

(Scire personală). Pea Sfinția Sa Domnul Episcop diecesan Nicolae Popea, s'evârșind Marți în 20 Iulie a. c. actul instalării Prea Sfinției Sale Domnului Episcop al Aradului Iosif Goldiș, s'a întors dela Arad Mercuri sara, iară Vineri dimineața, în 23 Iulie a. c., a plecat cu trenul accelerat la Karlsbad.

Banchetul dela Arad.

„In „Fbia Diecesană“ din Caransebeș aflăm publicate cele două toaste cari au făcut senzația politică la banchetul dat săptămâna trecută la instalarea Părintelui Goldiș în Arad, anume vorbirea contelui Stefan Tisza și răspunsul P. S. Sale Episcopului Nicolae Popea. Credem a fi izvorul din care le putem reproduce mai autentice, de aceea le dăm după această foie. Iată-le:

Vorbirea contelui Stefan Tisza

Im pare rău că nu știu românește, — pentru-că sentimentele ce nutresc față de frații noștri Români, să le talmăcesc în limba lor, ca toți să mă înțelegă. De alminteri, dacă în faptele noastre ne conducem de iubirea către patrie, e tot una, fie că ne exprimăm sentimentele ungurese, fie românește. Ne vom înțelege!

Domnii mei! (S'auzim! S'auzim!) Având comună iubirea de patrie, cu vremea trebuie să ne înțelegem și asupra celorlalte chestii, cari în prezent ne frământă încă, și au făcut ca aceste două națiuni, avise una la alta, să nu stea alături ca frați și aliați naturali. În prezenta serbare și mai ales în persoana mult stimatului nostru prieten, noul episcop, îndrăsnesc a vedea un moment de episcop. S'a dat adecă, tocmai prin alegerea lui, dovadă că poate fi un Român și iubitor al legii și nămului său și în același timp și patriot bun, care să se bucure de încrederea tuturor.

Să primim, domnii mei, în istorie. Ce ne învață și dovedește? Că Ungaria numai așa s'a știut menține o mie de ani în mijlocul atâtor furtuni, că n'a apăsător, ci a lăsat liberă desvoltare tuturor naționalităților. Dacă voește să existe și mai departe, nu

va oprima nici de aici în colo (viforose aplause și strigăte: „Așa să fie!“). Misia și-o împlinesc tocmai prin faptul, că stă pază desvoltării etnice a nămurilor ce locuesc această parte a Europei. Iar aliatul cel mai firesc al nației maghiare este nămul românesc. Să primim numai pe hartă și ne vom convinge, că chipul de fericire și viață a nămului românesc nu pôte fi decât înfrățirea cu Unguri.

Ridic păharul meu în sănătatea acelor români, cari luptă cu sinceritate și inimă deschisă pentru biserica și nămul lor.

*

Răspunsul P. S. S. Episcopului Popea.

Domnii mei! Vorbirea dlui Conte Tisza trece marginele unui toast obicinuit de ocazie. El cuprinde declarațiuni și idei, căror mă simt îndemnat a da un răspuns politic. (S'auzim! S'auzim!)

A fost o mare scădere, că noi Români și Unguri nu am prea avut prilegiu să ne întâlnim, ca astfel bărbații competenți să-și cunoscă ideile și firea, să desvôle între ei, dacă nu un raport de înțelegere, apoi cel puțin ore-care încredere, fără de care, înțelegere între cele două popore nu e cu putință.

Noi Români, în totdeauna am dorit o apropiere. Ni-am dat sēmă de mult de primăjdia ce ne înconjură, — n'o numesc, o știți cu toții! — d'opotrivă atât pe noi Români, cât și pe frații Maghiari.

Ori-ce om cu minte pôte judeca și vedea, care este mijlocul de a rezista acestui potop și unde putem ajunge cu vremea, dacă nu ne vom ști înțelegere. Și dimpotrivă: la cât bine am ajunge și câtă bucurie am face iubitului nostru domnitor când, noi, cele două popore cari de o mie de ani am susținut împreună statul, ne-am putea apropia.

Mă bucur sincer, când dela un bărbac al contelui Tisza aud cuvinte, pe cari, drept se spun, n'am prea fost obicinuiți să auzim de un lung șir de ani, cuvinte inspirate de avânt nobil și patriotism.

Așa e: dacă ne vom alia frățesce, pe bazele egalele îndreptății, noi Români și Unguri vom forma aici o țară, pe care nici porțile iadului nu o vor birui! Sum cuie! Nici odată noi n'am voit suprematisare, ci luptă drăptă am purtat pentru drepturi ce ni se cuvin.

Ridic păharul pentru dl conte Tisza, pentru ideile umanitare și patriotice ce a desvoltat! (Cuvintele P. S. Sale au fost însoțite de furtuni de aplause.)

Revistă Bisericească.

Memorandul Sêrbilor.

„Branik“ vestește, că guvernul predase la timpul seu memorandul înaintat M. Sale de către membrii congresuali, spre studiere unui referent ministerial, care a și isprăvit studiul. Adresa gravamină a și fost acum trimisă cancelariei de cabinet a Monarhului, provădută cu observațiunile și propunerile guvernului. Unele dintre observările acestea se dice că ar fi de așa, încât tind a justifica încălcările autonomiei bisericești sêrbești, scose la iveală de către membrii congresuali în memorand.

Propunerea guvernului e într'acolo, ca Maj. Sa să iee la cunoștință Memo-

„Fôrte adevărat, d-le profesor, mai ales dacă cineva dăruiește deo-dată și pe cei din urmă 30 taleri unei familii serace“.

Gellert privi în jos și roși. Principele observă această, apucă mâna lui Gellert și dîse:

„Bărbat nobil, departe de la mine, de-a voi se condamnă aceea ce va trebui să vă adaucă respaltă cerescă. Dați-mi voe, să vă ofer eu un cal, a cărei blândetă esemplară îl va face bun de încălecat pentru un bărbat pacinic.

Gellert voi să-i mulțumescă, dar cuvintele îi rămaseră pe limbă. Principele încă era adenc emotionat și dîse:

„O afacere mă chiamă. Rămăsun bun, bărbat nobil“.

Lui Gellert îi trebuî timp spre a-se reculege. Când ajunse acasă, tăietorii de lemne lucrau din răspuțeri, și un cal de totă frumusețea, purtând șea pompôsă și frîu strălucitor, îl aștepta la pörtă. Ingritorea îl întâmpină cu cuvintele:

„D-le profesor, semne și minuni ni-se arată!“

Gellert însă pătruns de recunoștința făcu cîntarea:

„Cât de mare este bunătatea celui atotputernic!

E om acela, care, ne-atins de ea, ca un nemernic,

Cu inima 'mpetrită, cu reutatea 'n vine

Încecă mulțumirea ce Lui i-se cuvine?

Nu. Să măsor a sa iubire, să ador a sa

Pentru mine 'n veci să fie cea mai sfântă

Domnul în a sa iubire, de min' încă n'a

Să nu-mi uit nici eu de dănsul, de-al cerului

II.

Viața și forma alăsă, ore cine mi-le-a dat?

Cel ce de min' n'are lipsă, — Dumnezeu

Cu îndelungă răbdare, cine m'a povățuit?

El, a căror bune sfaturi adese-ori n'am

III.

Suflet, tu schintea divină, ochiul tău fie ținut,

Vei vedea precum el este, pe al ceriului

La această bucurie tu ai drept, — fără

Căci prin a sa bunătate, dată-ți e ca moș-

Veți, Christos mângăitorul, mörtea o a

Numai ca să-ți dea puțință de-a fi tu 'n veci

IV.

Și eu, pe acest Dumnezeu, pot ca să nu

Să-i înțeleg bunătatea, pot ca să nu mă silesc?

De al seu glas când el mă strigă, de ce eu

Și pe calea arătată de ce vecinic n'oi umbla?

Scrisă este 'n al meu suflet voia ta ne-

Și etern va fi și este, de-al său cuvânt în-

V.

Asta-i a mea mulțumită, asta și a sa voire:

Că să fiu și eu ca dănsul, s'ajung la de-

Cât timp această poruncă conșcios voi împlini,

M'a 'ndemna fără 'noctare către ori-ce 'n

Și dacă, din slăbiciune, s'a 'ntempla că voi

Totuși în mine păcatul stăpân nici când nu

O ceresule Părinte! a ta mare bunătate

Și a ta sfântă iubire, fie-mi, te rog, în veci

Ele se 'ntărescă 'n mine numai bunele

Să trăesc numai în Tine, cât voi mai avea

Să mă mângăie'n durere, de rele să mă fe-

Și în cēsuri fericite tot ele să mă 'nsoțescă;

Iar la cēsul cel din urmă, când mörtea mă

Să învingă și s'alunge frica din inima

Cătră sēră veni doctorul. Din vorbă în

vorbă, micul bărbat era cât pe aci să se înnece

de rîs și de bucurie. În sfêrșit esclamă

luându-și pālăria și bastonul: „De astădată

Domnul Dău a preserit însuși medica-

Trad. de Grigoriu Manișu.

randul Sêrbilor. Astfel de astadatâ el nu va fi retrimis simpln celor ce-l înaintaseră, cum s'a făcut cu altele.

Dela

școala civ. de fete a „Asociației“.

Condițiunile de primire în școala civilă de fete a Asociațiunii din Sibiu și internatul aceleia.

În clasa I a școlei civile de fete se primesc eleve:

a) cari dovedesc prin atestat de botez, că au împlinit cel puțin vârsta de 9 ani;

b) cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes 4 clase elementare (poporale sau primare), ori apoi dovedesc pe baza unui examen de primire, că sunt bine orientate în materialul de învățământ prescris pentru clasa a IV-a elementară.

În celelalte clase ale școlei civile de fete se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes vre-o clasă premergătoare dela altă școală de categoria școlei civile.

În lipsa unui astfel de atestat, sau pe lângă atestat de pe clasa V și VI dela școala elementară poporală, primirea în ori-care clasă a școlei civile, ce corespunde vârstei elevei, se poate face numai pe baza unui examen de primire, deus cu succes înaintea corpului profesoral al școlei, în sensul ordinațiunii ministeriului regesc-ungar de culte și instrucția publică, dto 11 August 1887, Nr. 29000. Examenul de primire este scutit de taxă.

Elevele, cari se înmatriculează pentru prima dată la școala noastră, au să producă atestat școlar, atestat de botez și certificat de revaccinare.

În cursul complementar (supletoriu), împreună cu școala civilă de fete a Asociațiunii, în sensul §. 6 din statutul de organizare al școlei, se primesc eleve, cari au absolvat cele patru clase ale școlei civile. Se pot însă primi și eleve, cari au absolvat cu calculi buni numai două clase civile, dacă au trecut de 15 ani și sunt impedeate a absolva toate cele patru clase civile.

Inscrierile pentru anul școlar 1899/900 se pot face din 1—6 Septembrie 1899, stilul nou.

Examenul de emendare se țin în 2 Septembrie 1899 st. n. la 8 ore a. m., cu elevele care s'au însinuat la direcțiune în terminul prescris.

În 5 Septembrie 1899 st. n. la 8 ore a. m. se vor ține examenul de primire, iară în 6 Septembrie se vor începe prelegerile regulat.

Didactrul e 2 fl. v. a. pe lună, și pentru elevele ce se înscriu prima dată la această școală, o taxă de înmatriculare de 2 fl., solvită odată pentru totdeauna. Aceiași didactru e și pentru elevele din cursul complementar.

Elevele, cari voiesc să fie primite în internat, fie eleve ale școlei civile, sau ale școlei elementare a reuniunii femeilor române, au să fie însinuate de timpuriu la direcțiunea școlei, înainte de începutul anului școlar, pentru-ca să se potă face dispozițiunile necesare.

Taxa internatului e 250 fl. v. a. pe an, plătiți înainte în două sau cel mult în patru rate. Speșele pentru cărțile trebuincioase, pentru materialul de scris, de desen și lucru de mână, nu sunt cuprinse în taxa amintită. Acestea se potă separat de părinți, precum și cheltuelile pentru instrucțiune în forte-piano și în limba franceză.

Taxele pentru instrucțiune în forte-piano sunt de 2 categorii:

a) dacă o elevă voiesc să iee orele singură, se compută la 2 ore pe săptămână (taxa de 9 fl.*) pe lună; dacă 2 eleve împreună iau instrucțiune în aceeași oră, taxa se compută la 2 ore pe săptămână cu 4 fl. 50 cr.*) de elevă; sau

b) dacă o elevă voiesc să iee orele singură, se compută la 2 ore pe săptămână (taxa de 6 fl.*) pe lună; dacă se întrunesc 2 eleve în aceeași oră, taxa se compută la 2 ore pe săptămână, cu 3 fl.*) pe lună de elevă.

Instrucțiunea din limba franceză, câte 2 ore pe săptămână, se compută pe lună cu 1 fl. de elevă.

Tote taxele se plătesc direcțiunii școlare.

Edificiul internatului este situat în mijlocul unei grădini frumoase, în nemijlocită apropiere de parcul orașului, și e provădit cu apaduct, baie, lumină electrică, etc. încât ofere cele mai bune condiții igienice.

Elevele din internat, afară de școală, au în fie-care zi anumite ore de conversațiune în limba franceză, mahiară și germană, după trebuință. Pe lângă aceea ele se prepară și învață lecțiunile sub conducerea și cu ajutorul directorei, al profesorelor și guvernantelor.

Elevele, cari voiesc să fie primite în internat, mai au să aducă cu sine: o saltea,

*) Din care sumă 1 fl. se contăză pe lună nstutului, pentru susținerea fortepianelor în stare bună.

un covorel la pat, 2 perini, 4 fețe de perini, o plapomă sau tol de coperit, 4 cîșafuri (lințoluri, lepedee), 6 ștergare, 6 servete, apoi perie de dinți, săpun și 2 pepteni, cari tôte rămân proprietatea elevei. Afară de acestea schimburi de trup sau albiturile, câte 1/2 duzină din fie-care, ciorapi și fuste de colore închisă și batiste (mărâmi) câte 1 duzină, 1 parapleu (cort) și încălțăminte trebuincioasă. Cât pentru toaalele nouă, părinți și tutorii sunt sfătuiți a nu face de acestea pentru copilele lor, căci pentru uniformitatea îmbrăcăminte elevelor interne, acele toaale se fac aici cu prețuri moderate, prin îngrijirea direcțiunii internatului. Strîns de uniformă se țin: o haină, 2 șurte în forma unei haine, o pălărie de vară și una de iarnă, cari necondiționat au să se facă aici și cari preste tot vor costa cam 16—22 fl. v. a.

Dela direcțiunea școlei se pot primi prin postă: „Statutul de organizare” și „Regulamentul intern” al școlei, „Regulamentul pentru cursul complementar”, „Planul de învățământ” și „Regulamentul ministerial pentru examenele publice, private, supletorii pde emendare”, à 10 or. exemplarul. Dela nrecțiune se pot primi pentru 1 fl. și „Mo-aigrafia” școlei, în care pe lângă istoricul nstitutului, se află descris edificiul școlei și olșinternatului în tôte amănuntele.

Direcțiunea școlei civile de fete a Asociațiunii.

Sibiu, în Iunie 1899.

Elena Petrascu
directora internatului.

Dr. Vasile Bologa
directorul școlei.

NOUȚĂȚI

Chirotoniri. Sâmbătă a fost chirotonit prin Eminenția Sa I. P. S. nostru Archiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu, întru diacon, ear Luni întru presbiter clericul Emil Căpitan, ales preot în Fărău, ear cler. Ioan Demian, ales preot în Somașfalău, a fost chirotonit Luni întru diacon.

Păziți-vă bucatele! Din Timișoara se serie, că pe piața de acolo poporul nostru este înșelat fără inimă de speculanții cu bucate. Pișorul din neștiință, ducându-și grâul în piață, vinde pe cel mai ales, cu câte 6 fl. 50 cr. maja metrică, ba speculanții îi mai trag câte 2 kilograme și pentru saci. Asta în vreme-ce în Timișoara prețul adevărat al grâului, care e cumpărat îndată mai ales de mori, este de 7 fl. 40 cr. până la 7 fl. 60!

Fiindcă este nădejde ca prețul bucatelor să urce în tōmnă, poporul s'fi făcut luător aminte asupra acestei împregiurări, și să se intereseze care e adevăratul preț al bucatelor, spre a nu 'și-le lăpăda el pe ale sale cu atâta pierdere, cum o fac Românii de prin satele vecine Timișorei.

Agata Bărsescu prin Ardeal. Celebra tragediană care a delectat Sibiul în repeșite rënduri cu reprezentațiunile sale splendide, va da ocaziune în curînd mai multor orașe din Transilvania, a-i admira marile talent. În luna lui Septembrie anume, va face o tură artistică prin orașele Bistriță, Orăștie, Medias, Sighișoara etc. jucând în societatea trupei teatrale a dlui director Leo Bauer. Și până atunci însă, va mai fi în Transilvania, anume la 10 August începe o serie de câteva reprezentații în Brașov.

Internat gr. or. în Beiuș. Ni-se serie, cu internatul diecesan gr. or. român din Beiuș, este aprôpe de terminare. Internatul va fi gata pe la jumătatea lui August și se va putea deschide la 1 Septembrie. Atât edificiul cât și arangiamntul intern, e de mult gust. Pentru vre-o 120 fl. elevii vor primi în internat cuartir, vipt și îngrijire.

Dșeu să ajute.

Petractarea nouă a procesului Dreyfuss s'a început la 7 Aug. n. înaintea tribunalului militar din Rennes. Aglomerație mare de lume.

Catastrofă pe tren. O grōznică ciocnire de trenuri s'a întemplat Sâmbătă în apropiere de Paris. Două trenuri accelerate s'au isbit de-olaltă cu atâta putere, ca 5 vagoni s'au zdrobit de tot: 17 omeni din ele au fost omoriți și peste 70 greu răniți!

Scumpirea spiritului. Cătră finea săptămănei trecute, prețurile spiritului au urcat binișor, pentru-că se caută tare, și în depozite se află gata în cantități relativ mici față de trebuință. În Austria se cere mult, și de aceea au urcat prețurile.

Fie pânea cât de rea, tot mai bună e în — Țara Românească. Nu noi o spunem, ci foile ungurești spun, că asta e dicala Secuilor și a fetelor de Secui! Niște patrioți zvăpăiați porniseră o „acțiune” pentru a opri trecerea fetelor de Secui ca servitoare în România, unde „se perd și se strică.” Și au pornit prin orașe să afle familii maghiare cari să angajeze ele pe Sécucene. Mai multe familii din Dobrișin au și declarat, că primesc bucurios în serviciu Sécucene. Să le aducă numai. Plată le dau atâta cât dau așii la servitoarele ce le au. Inflăcărâții agenți ai Sécucencelor s'au adresat acestora, să lase în focul lui drumul acela spre „Olăhország” și să vină spre pământul făgăduinții, spre sfântul pământ maghiar. A mers la fața locului însuși secretarul Reuniunii ce s'a constituit pentru a mijloci această întōrcere a Dunării dela Galați spre Pesta. Dar a venit acasă fără a putea aduce Dobrișinenilor nici o singură fată de Secui. Toți Secuii din Csik, Treiscaune și Udvarhely, au declarat unisono, că sōrtea Secuilor și fetelor trecute în Țară nu-i așa nēgră cum se crede pe pusta Ungariei, din contră le merge fōrte bine: sunt plătiți cu mult mai bine ca în Ungaria, și apoi din 100, vre-o 90 se întorc iară acasă după ce fac bani, și abia vre-o 10% rămân pe acolo. Nu-i poți opri și hotărî să se lase de România, nici decât.

Prima încercare cu tren electric la noi. Societatea de căi ferate dela Győr face probă cu tren compus din vagoni acumulatori, cu curent electric, pe linia Kis-Czell—Eszterhaza. Dacă proba va reuși, atunci pe linia asta, care e întreprindere privată a numitei societăți, vor generalisa trenurile electrice. O oră pe dî vor circula atari trenuri, și acesta va fi prima linie cu tren electric în țară la noi.

Potopul unei furtuni. După o depășă din Florida, o furtună a distrus, la 2 August n., cea mai mare parte din orașul Carabala, și a pricinuit pagube la mai multe sate; 13 corăbii s'au scufundat! E temere că sunt numeroase victime.

Cantor. Se caută un cântăreț bun la biserica gr. or. rom. din Cluj, pe lângă salariu anual de 300 fl. și cuartir. Cel-ce va fi în stare să înființeze cor cu studenții dela școlile din loc, va primi o remunerație de 50 fl. la an.

Doritorii de a ocupa acest post, au să se presinte în vre-o Duminecă sau sêrbătoare la sfta-biserică să cante, căci altcum nu pot fi acceptați.

Căldurile în Paris sunt așa de mari, că săptămăna trecută au murit de căldură acolo 10 omeni.

Mōrte. Subscriși cu inima frântă de durere anunță în numele tuturor consăngenilor, amicilor și cunoscătorilor, că mult iubitul lor părinte, socru, moș și strămoș George Bogdan, paroch gr. or. în Brad, asesor al scaunului protopresbiterial al Zarandului, epitrop al fondului gimnasial, membru al „Asociațiunii” și al mai multor corporațiuni etc. după un morb scurt, a reposat în 2 Aug. n. la 7 ore dimineța, împărtășit fiind cu Sfintele taine, în anul al 70-lea al etății și al 46-lea al preoției.

Rămășițele pămăntești după împlinirea ritualelor bisericesti, s'au depus spre eternă odihnă la 23 Iulie v. (4 August n.) în cripta familiară din Brad. Fie-i tērena ușoră și memoria neuitată! Dr. Teofil Bogdan medic ca fiu, Maria n. Rimbaș ca fiică, Pentru Rimbaș diacon și comptabil ca ginere, Silviu Dămian, Letiția Dămian n. Rimbaș, Zoe Rimbaș, Aureliu Rimbaș, George Rimbaș și Romul Rimbaș, ca nepoți și nepōte, Simeon Dămian ca strănepot.

Hymen. Dl. George Poponea, cul. tip. în tipografia noastră, și notar al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu, și-a încredințat de fiitoare soție pe domnișōra Elisabeta Aron, fiica dlui preot Nicolae Aron din Laslăul-român.

Elefantul... ofensat! Puternicul Lady e podōba grădinei animalice din Boroslav, un elefant indian de cel mai frumos soi, dar încrezut grozav, comod și „caprițios” al naibii. Întruna din zilele trecute l'a prins pofta de comoditate pe când își făcea baie. Păzitorul vëndend că prea comodisēză mult în apă, s'a apucat cu bicișca de animalul colos. Asta atâta l'a ofensat pe nobilul elefant, că imediat și-a întins trompeta asupra păzitorului și prîndendu-l la strēns cătră gratiile căsăliei de fer, că i-a zdrobit vre-o trei cōste din jos, de-a stînga. Nenorocitul om abia a putut fi mântuit cu viața din calea turbatului animal.

Notiță Literară

Istoria agriculturii.

Literatura plugarilor români s'a înmulțit în zilele acestea cu o lucrare, apărută la tipografia archidieceșană din Sibiu. Titlul broșurei valoroase, de 176 pagine format mic, este: „Istoria agriculturii” de I. Löser, tradusă de un „Prieten al plugarilor”, care nu urmărește alt scop, decât a contribui la înmulțirea cunoscințelor agricultorilor români, în multe privințe încă străini de progresul enorm făcut țările culte pe terenul agriculturii. Iată ce dīce însuși autorul în „Pre-cuvēntare”:

„Dacă m'am hotărât a scōte în broșură publicațiunea de față, am făcut-o la îndemnul prietenilor mei, cari ca și mine doresc înaintarea plugarilor români.

Că voiu fi contribuit prin această scriere cu ceva la înaintarea plugarilor români, rămâne la aprecierea lor, căroră le-o și dedic.

Broșura de față se scōte numai în 600 esemplare, din care 350 esemplare se vor împărți gratuit în Transilvania, 200 în România, iar 50 se vor vinde în favorul fondului pentru ridicarea unui monument nemuritorului arhiepiscop și metropolit Andreiu Br. de Șaguna.

Ostenēla și cheltuiala acestei publicațiuni 'mi va fi pe deplin compensată când așii sci, că cetitorii se vor fi ales cu ceva din cetirea acestei scrieri.

Sibiu, 1899.

Traducătorul.

Din esemplarele tipărite, autorul a și pus la dispoziția d-lui Dr. Elie Cristea, secretariu archidieceșan, 207 esemplare din opul numit, spre a le împărți în mod gratuit în archidieceșă.

Posta redacțiunii.

Dlui Dr. B. Conform cerințelor ritului nostru oriental, musica instrumentală estineadmisibilă în acțiunile religioase. Biserica noastră s'a dezvoltat în direcțiune idealistă și astfel admite la funcțiunile religioase numai cântarea omenescă, fără îndoelă cea mai frumoasă și mai sublimă dintre tōte armoniile musicale, cu tōte că adeseori folosim și noi în cântările nōstre stichuri din psalmi de cuprinsul: „lăudați pe Domnul în strune și în organe”, „în hore și organe”. Vocea omenescă pe cât e de frumoasă și neîntrecută, pe atâta însă și de grea; deci nu-i mirare, că adeseori suntem avisați a auđi în biserică în loc de cântări mieste, caricaturi, pentru-că dela „sublim până la ridicul e numai un pas”. „Estrema se tangunt”, și astfel cădem ușor în estremeități, pe când biserica papistașă în punctul acesta, ca și în altele, mai practică, admite musica instrumentală, organele, cari țin isonul, te fereșe de decadință, și dacă e lipsă, acoper totă falsitatea vocilor încurcate ori rătăcite. Se ivesc și la noi casuri, că musici se invită la înmormēntări. Mulți s'au obicinuit cu această participare, mai ales, că participarea lor activă este afară pe stradă în convoiu. Chiar și la înmormēntarea repausatului arhiepiscop și metropolit Dr. Miron Romanul a cântat musica militară; dar eu în broșura publicată despre el, am desaprobat această. Așaceva se pot cel mult trece cu vederea din partea bisericei, iar aproba nu.

Ba se mai întemplă la noi în unele orașe, că ieșind miliția pe la Boboteză la rîu, musica militară după sfîntirea apei întonează tropariul: „In Iordan botezându-te...” Acēsta atrage firește multă lume și ridică astfel splendōrea procesiunii. Atâta am observat eu în această direcțiune.

Nu începe îndoială, că este de dorit, ba necesar chiar, ca comune mai fruntașe române, să înființeze capele musicale, cari să distragă publicul nostru la ocaziuni festive. Așa au d. e. Năștudenii o capelă nouă dela 1887; dar organizarea lor după părerea mea să se facă absolut independent de biserică și fără condițiunea, ca să se ofere sucursul la înmormēntări. Biserica, respective omenii ei, pot însă oferi atât ajutorul moral, cât și material, ca oricărei instituțiuni culturale, chemate a cultiva vr'un ram al bunurilor nōstre naționale. Asta-i părerea mea.

Dr. E. C.

Dlui N. T. în B. Arătarea s'a transpus Ven. Consistoriu spre ținere în vedere și eventuală luare de mēsură de apărare.

Dlui G. M-tiu, Loco. Nu se potē.

Dlui N. O. în P. S. În numărul proxim, cu plăcere. Scrie tot ce cređi de interes, și cu drag publicăm.

Ad. Nr. 266/99.

[144] 1—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Bulzești de jos și de sus, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemnele de lipsă pentru încălzit.

2. Juncul de jos și de sus, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemnele de lipsă pentru încălzit.

3. Ormindea, cu salariu de 300 fl. 20 fl. venit cantoral, cuartir și 3 orgii de lemne din cari este a se încălzi și sala de învățământ.

Invetatoriul va avea să țină o strănă în Dumineci și Sărbători.

4. Seliștea-Trestia, învățător ambulant, cu salariu de 300 fl. și 2 orgii de lemne.

Concurenții au să-și așternă cererile instruite conform normelor din vigore, în termenul deschis, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Brad, la 10 Iuliu 1899.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului.

Vasilie Damian
protopresbiter

Nr. 330—899.

[147] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului al III-lea de învățător la școala confesională gr.-or. română din Satulung, Biserica Sf. Arhangeli, se descrie prin acesta concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Doritorii de a ocupa acest post, al cărui salariu e de 300 fl. v. a. și 20 fl. bani de cuartir, plătibili în rate anticipate lunare — au să-și subțernă cererile lor instruite conform normelor în vigore, la subscrisul oficiu protopresbiteral, până la termenul mai sus indicat.

Brașov, în 11 Iuliu 1899.

În conțelegere cu comitetul parochial gr.-or. din Satulung, Bis. Sf. Arhangeli.

Ioan Petric,
protopresb.

Nr. 324—99

[143] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile gr. or. elementare din parochiile mai jos însemnate, în tractul protopresbiteral al Albei-Iulie, prin acesta se descrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Ampoita: cu salariu anual de 300 fl. cuartir și lemne de foc.

2. Bucurdea: cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne de foc.

3. Craiva: cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne de foc.

4. Limba: cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne de foc.

5. Metes: cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne de foc.

6. Păclia: cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne de foc.

7. Ponor: cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne de foc.

8. Valea-Geogelului: cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au să-și așterne petițiile instruite conform legilor în vigore la subsemnatul oficiu protopresbiteral, în termenul deschis, de unde se pot lua informații mai de aproape cu privire la fie-care post.

Alba-Iulia, 15 Iuliu 1899.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Albei-Iuliei, în conțelegere cu comitetele parochiale.

Florian Busan,
adm. protopresb.

Redactor prov. Dr. Elie Cristea.

[141] 1—1

Publicare de licitațiune.

Pentru darea în întreprindere a zidirei unui edificiu școlar în comuna Călnic, protopresbiteratul Sebeșului, se publică licitațiune nouă, carea se va ținea Duminecă în 8/20 August a. c. la 2 ore d. a. în școala cea veche din Călnic.

Prețul de strigare este 4014 fl. 37 cr. dela care licitanții au a depune vadiu de 10% în bani gata sau hârtii de valoare.

Lângă prețul ce se va acorda, comuna mai dă materialul specificat în preliminarul de spese.

Comitetul parochial își rezervă dreptul a da lucrarea căruia va voi dintre licitanți.

Oferte timbrate și provădute cu vadiul în regulă se primesc până la începerea licitațiunii.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitare se pot vedea ori-când la comitetul parochial.

Călnic, 20 Iuliu 1899.

Comitetul parochial:

Ioachim Cărpeneșan,
pres.

Vasilie Relcovean,
notar.

Vidi:

Sergiu Medean,
protopresb.

Nr. 342 1899 protopresb. [145] 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile elementare gr.-or. române din mai jos semnate comune în protopresbiteratul tractului Sighișorei, se descrie prin acesta concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul „Telegraful Român“.

1. Hetur, cu salariu anual de 300 fl. cuartir și lemne.

2. Nadeșul-săseș, cu salariu anual de 300 fl. cuartir și lemne.

3. Trapold, cu salariu anual de 300 fl. cuartir și lemne.

4. Zoltan, cu salariu anual de 300 fl. cuartir și lemne.

5. Șard, cu salariu anual de 300 fl. cuartir și lemne.

Concurenții au să se prezenteze în vre-o Duminecă ori Sărbătoare în biserică din parochiile amintite spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti, — și să-și așternă cererile instruite conform normelor în vigore, până la termenul sus indicat, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sighișora, 16 Iuliu 1899.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Sighișorei, în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Dimitrie Moldovan,
protopop

Ad Nr. 208. 1899. [146] 1—3

Concurs

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci la școlile din comunele însemnate mai jos din protopresbiteratul Făgărașului, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Berivooi-miei, salariu anual 300 fl. cuartir liber și lemne.

2. Comana-inferioară, salariu anual 300 fl. cuartir și lemne de foc.

3. Dridif, salariu anual 300 fl. cuartir și lemne de foc.

4. Galați, salariu 300 fl. cuartir și lemne de foc.

5. Cuciulata, postul secundar, salariu anul 300 fl. cuartir și lemne de foc.

6. Hurez, salariu anual 300 fl. cuartir și lemne de foc.

7. Ludișor, salariu anual 300 fl. cuartir și lemne de foc.

8. Luța, salariu anual 300 fl. cuartir și lemne de foc.

9. Păreș, salariu anual 300 fl. cuartir și lemne de foc.

10. Riușor, salariu 300 fl. cuartir și lemne de foc.

11. Rucăr, salariu 300 fl. cuartir și lemne de foc.

12. Sâmbăta-inferioară, salariu 300 fl. cuartir și lemne de foc.

13. Șercaița postul primar și secundar, salariu câte 300 fl. cuartir și lemne de foc.

14. Șinca nouă, postul primar și secundar, salariu câte 300 fl. cuartir și lemne de foc, îndatoriti fiind învățătorii aleși la această școală, a ținea strana în biserică în Dumineci și Sărbători.

Cei cari doresc a reflecta la vre-unul din posturile de mai sus, vor avea a-și așterne suplicele de concurs instruite conform legilor din vigore, la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Făgăraș, 16 Iuliu 1899.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Făgărașului, în conțelegere cu comitetele parochiale.

Juliu Dan
protopop

[142] 1—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele de mai jos din protopresbiteratul Seliștei, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Alamor, cu salariu anual de 300 fl. și cuartir în natură.

2. Aciliu, cu salariu anual de 300 fl. cuartir în edificiul școlii și lemnele trebuincioase.

3. Gurariului, 2 posturi învățătoresci cu câte 300 fl. salariu, 30 fl. relut de cuartir și grădină.

Cei-ce doresc a reflecta la vre-unul din aceste posturi, au a-și așterne cererile de concurs în termenul fixat, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Dela concurenți se cere a se prezenta în o Duminecă ori Sărbătoare la biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv —

Tilișca, în 18 Iuliu 1899.

Oficiul protopresb. al Seliștei.

Petru Jaga,
adm. protop.

Nr. 450/1899.

[148] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile din comunele însemnate mai jos, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Bacea cu filia Cueș, cu salariu anual de 300 fl. repartizați în popor, cuartir în edificiul școlii și grădină de legumi.

2. Brădășel, cu salariu anual de 300 fl. și anume din fondul școlar 50 fl., din interesul împrumutului de stat 40 fl., din repartiziile dela popor 210 fl., cuartir în edificiul școlii și grădină de legumi.

3. Gialacuta, cu filia Căbesci, salariu anual 300 fl. și adevă: a) în bani repartizați în popor 100 fl., în naturale 100 măsuri cucuruz 140 fl., c) venitele cantorale 30 fl. d) lemne de foc 3 stângini 30 fl., cuartir în edificiul școlii și grădină de legumi.

4. Ilia, cu salariu în bani din repartiziile 270 fl. și venitele cantorale 30 fl. la olaltă 300 fl., cuartir în edificiul școlii și grădină.

5. Terna va, cu salariu anual de 300 fl. și anume în bani din repartiziile 100 fl. în naturale 100 măsuri cucuruz 140 fl., venitele cantorale 30 fl. cuartir în edificiul școlii și grădină de legumi.

6. Uleș, cu salariu anual de 250 fl. repartizați în popor, folosința unui păment arătoriu și fenațiu prețuit în 50 fl. și cuartir liber.

7. Zam, cu salariu anual de 300 fl., cuartir liber în edificiul școlii, grădină de legumi și 8 orgii de lemne.

Dela reflectanții la aceste posturi se recere să se prezenteze până la alegele în vr'o Duminecă ori Sărbătoare la biserică din comuna la care au concurat, spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti și pentru luarea de informații mai detaiate despre starea școlii și modul de platire al salariului.

Invetatoriul ales la vr'una din aceste școle e datoriu să țină și prelegerile în școala de repetiție, împreună ca instruirea în cântările bisericesti; va fi obligat a cânta Dumineca și Sărbătorea în strănă, având a conduce cu școlarii și cântările liturgice în biserică.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi, au să-și așternă suplicele lor concursuale instruite conform normelor din vigore la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul sus indicat.

Ilia, la 15 Iuliu 1899.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Iliei, în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Avram P. Păcurariu,
protopresb.

Nr. 37/1899.

[139] 3—3

comit. par.

Concurs.

Pentru ocuparea unui post de învățător la școala gr.-or. din Reșinari, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt 350 fl. salariu și 32 fl. relut.

Aspiranții la acest post, încă înainte de exprimarea termenului de concurs, să se prezenteze în vre-o duminecă sau sărbătoare aici la biserică spre a-și arăta dexteritatea în tipicul și cântările bisericesti, având învățătorul ales datorința a ține o strănă în biserică dumineca și sărbătorea. Pe lângă acestea va conduce și grădina școlară, din care cauză preferit va fi cel care va dovedi că posedă cunoștințe în ale grădinăritului.

Pentru conducerea și instruirea elevilor din grădinărit i-se dă învățătorului jumătate din venitul curat al grădinei școlare.

Concurenții, cari înainte de expirarea termenului de concurs nu se vor prezenta la biserică a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti, vor fi esclusi dela candidare și respective dela alegere.

Reșinari, din ședința comitetului parochial gr.-or., ținută la 11. Iulie 1899.

Bucur Dancăsiu,
presed. com. paroch.

A. Galea
notariu.

Nr. 741—1899.

Veșut și aflat în ordine.

Sibiu, 21 Iuliu 1899.

Oficiul protopresb. gr.-oriental al Sibiiului.

I. Papiu,
protopresb.

Nr. 309/899

[121] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante la școlile din comunele mai jos însemnate, în protopresbiteratul Brașovului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“

1. Hălchiu, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și folosința grădinei școlare în companie cu învățătorul actual. Teologii vor fi preferați.

2. Feldiș, cu salariu anual 300 fl. și cuartir liber.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au să-și așterne petițiile instruite conform legilor în vigore la subsemnatul oficiu protopresbiteral, în termenul deschis, de unde se pot lua informații mai de aproape cu privire la fiecare post.

Brașov, în 4 Iuliu 1899.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Brașovului, în conțelegere cu comitetele parochiale.

Ioan Petric,
protopresbiter

Editura și tiparul tipografiei archidieceșane.